UCHWAŁA NR XLII/318/2021
RADY MIEJSKIEJ W GŁUSZYCY

z dnia 21 grudnia 2021 r.

w sprawie ustanowienia Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Głuszyca na lata 2022-2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) w związku z art. 176 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.), Rada Miejska w Głuszycy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Program Wspierania Rodziny dla Gminy Głuszyca na lata 2022-2024 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Głuszycy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Głuszycy

Grzegorz Milczarek

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zmianami) nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny. Program Wspierania Rodziny dla Gminy Głuszyca na lata 2019 - 2021 uchwalonego Uchwałą Rady Miasta Nr III/28/2018 z dnia 19 grudnia 2018 roku obowiązuje do dnia 31 grudnia 2021 roku, w związku z powyższym powstaje konieczność wprowadzenia Program Wspierania Rodziny dla Gminy Głuszyca na lata 2022 – 2024.

Załącznik
do Uchwały nr XLII/318/2021
Rady Miejskiej w Głuszycy
z dnia 21 grudnia 2021 r.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY GŁUSZYCA NA LATA 2022 - 2024

GŁUSZYCA 2021

Spis treści

I Wprowadzenie 3

II Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Głuszyca 4

III Analiza SWOT Lokalnego Systemu Wspierania Rodziny i Opieki nad Dzieckiem 5

IV Założenia programu 6

V Adresaci programu 11

VI Cele programu 11

VII Oczekiwane rezultaty 12

VIII Postanowienia końcowe 13

I. Wprowadzenie

Rodzina jest podstawową komórką życia społecznego jak również naturalnym środowiskiem rozwoju człowieka. W rodzinie realizowane są określone zasady, które pozwalają budować prawidłowe relacje społeczne. Rodzina funkcjonująca prawidłowo daje jej członkom poczucie bezpieczeństwa, wzmacnia ich rozwój osobisty, a jako pierwsze i podstawowe środowisko wychowawcze bezpośrednio oddziałuje na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, poglądy. Rodzina ma kluczowe znaczenie dla życia i prawidłowego rozwoju dziecka.

Budowanie dobrych relacji i więzi rodzinnych ma wpływ na ochronę dzieci i młodzieży przed podejmowaniem ryzykownych zachowań. W przypadku wystąpienia jakiejkolwiek dysfunkcjonalności rodziny państwo ma obowiązek zapewnić dziecku specjalną ochronę i pomoc w przezwyciężaniu zaistniałej sytuacji.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Głuszyca na lata 2022-2024 jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w Głuszycy w latach 2016-2018 i 2019-2021. Niniejszy Program wskazuje działania ukierunkowane na wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze jak również działania profilaktyczne i prorodzinne, których celem jest zapobieganie marginalizacji oraz społecznemu wykluczeniu. Ideą w tworzeniu Programu jest przekonanie o niezastąpionej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka, którą należy promować i wzmacniać, zwłaszcza wobec wyzwań współczesnego świata. Jeżeli w rodzinach pojawiające się problemy przewyższają możliwość ich rozwiązania we własnym zakresie, przy wykorzystaniu własnych środków oraz zasobów, pojawia się konieczność wsparcia z zewnątrz. Należy wtedy dołożyć wszelkich starań, aby takie rodziny uzyskały profesjonalną pomoc tak, aby w przyszłości same mogły funkcjonować bez konieczności wsparcia różnych instytucji.

Niniejszy program został opracowany w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 821), dalej także "ustawa". Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy do zadań własnych gminy należy między innymi opracowanie 3 letnich programów wspierania rodziny, których głównym założeniem jest stworzenie spójnego systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienia pomocy w opiece i wychowywaniu dzieci. Obowiązek ten realizowany jest przy współpracy i współdziałaniu odpowiednich służb społecznych, organizacji pozarządowych, kościołów oraz związków wyznaniowych.

II. Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Głuszyca

W okresie trwania poprzedniego programu Wspierania Rodziny i Opieki nad Dzieckiem Ośrodek Pomocy Społecznej w Głuszycy objął szeroko rozumianym wsparciem 287 rodzin, w tym 35 rodzin z dziećmi. Pośród nich było 11 rodzin wielodzietnych i 17 rodzin niepełnych[1]. W okresie od stycznia 2019 roku do 30 listopada 2021 roku ze świadczeń rodzinnych skorzystało 530 rodzin. Dział świadczeń rodzinnych w okresie trwania programu wydał 473 Karty Dużej Rodziny[2]. Wsparciem asystenta rodziny objętych zostało w roku 2019 -23 rodzin (54 dzieci), w 2020 roku - 18 rodzin (43 dzieci), od dnia 01 stycznia 2021 r. do dnia 30 listopada 2021 roku - 14 rodzin (37 dzieci). W 2020 r. w Pieczy Zastępczej przebywało 10 dzieci natomiast w placówkach opiekuńczo – wychowawczych 3 dzieci. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina Głuszyca współfinansuje ich pobyt[3].

Jak wynika z danych oświatowych, na terenie gminy funkcjonują 2 publiczne szkoły podstawowe. W roku szkolnym 2020/2021 do szkół podstawowych uczęszczało 586 dzieci. W Gminie Głuszyca funkcjonuje Przedszkole Samorządowe do którego w roku 2020/2021 roku uczęszczało 125 dzieci. Do punktu przedszkolnego znajdującego się przy świetlicy Wiejskiej „ Pod Armatą" uczęszczało 13 dzieci, natomiast do Żłobka Gminnego uczęszczało 45 dzieci. Na terenie Gminy Głuszyca funkcjonują 4 świetlice, z których korzystało około 55 dzieci i młodzieży. Ponadto w szkołach podstawowych znajdują się również świetlice przyszkolne.
W okresie od stycznia 2019 roku do listopada 2021 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Głuszycy finansował dożywianie 28 dzieciom z rodzin najuboższych[4]. W 2020 roku z pomocy w postaci świadczenia wychowawczego 500+ skorzystało 761 rodzin[5]. Z pomocy w postaci stypendium socjalnego skorzystało 21 uczniów z terenu Gminy Głuszyca[6].

Diagnozowanie zasobów pozwala na wskazanie form pomocy niezbędnych dla rodzin znajdujących się w sytuacjach zagrożenia i kryzysu. Znajomość potencjału i dostępność usług daje możliwość formułowania celów i zadań, które mogą stanowić spójny system działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Najczęstszym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej jest posiadanie niskich dochodów oraz bezrobocie. Bezrobocie jest dla wielu rodzin czynnikiem, który powoduje degradację ekonomiczną jednostki i rodziny, a tym samym potęguje biedę. Problem bezrobocia jest o tyle niebezpieczny, że jest jedną z najczęstszych przyczyn prowadzących do ubóstwa. Najbardziej

[1] źródło: Sprawozdania dla MRPiPS z realizacji zadań pomocy społecznej za lata 2016, 2017, 2018.
[2] źródło: Sprawozdania dla MRPiPS z realizacji zadań świadczeń rodzinnych za lata 2016, 2017, 2018.
[3] źródło: Sprawozdania dla MRPiPS z realizacji zadań wspierania rodziny i pieczy zastępczej za lata 2016, 2017, 2018
[4] źródło: Sprawozdania dla MRPiPS z realizacji wieloletniego programu dożywiania na lata 2014 - 2020
[5] źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej dla Gminy Głuszyca za rok 2017 s. 11
[6] źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej dla Gminy Głuszyca za rok 2017 s. 12

widocznym skutkiem bezrobocia jest obniżenie standardu materialnego rodziny, co w konsekwencji prowadzi do korzystania przez nią z pomocy społecznej. Brak pracy oraz długotrwałe jej poszukiwanie najczęściej wpływa także na kondycję psychiczną zarówno osoby bezrobotnej jak i całej rodziny. Prowadzi często do zachowań dewiacyjnych w rodzinie, utrzymania nałogów, marginalizacji, obniżenia poziomu potrzeb bytowych i całokształtu bytowania. W konsekwencji generuje występowanie patologii społecznej oraz nieradzenie sobie w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych. W rodzinach takich często występuje alkoholizm, złe warunki socjalno-bytowe, problemy w zakresie opieki nad dziećmi. Złe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny. Brak odpowiedniego specjalistycznego wsparcia dla takich rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia ich w pieczy zastępczej.

III. Analiza SWOT Lokalnego Systemu Wspierania Rodziny i Opieki nad Dzieckiem

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• nowe rozwiązania i narzędzia prawno - instytucjonalne mające na celu wspieranie rodziny, a nie ingerowanie w nią (m. in. instytucja asystenta rodziny), • system pomocy społecznej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji społeczno – ekonomicznej, • dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje samorządowe, • rozwijający się system pieczy zastępczej, • realizacja licznych programów osłonowych i profilaktycznych, • kompetentna ale także stale doskonaląca swoje umiejętności kadra pomocy społecznej, • zabezpieczenie w budżecie gminy niezbędnych środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny, • ogólnie dostępna oferta pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. • otwartość Urzędu Miasta i Ośrodka	• mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej, • brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego, • brak aktywności w zakresie organizacji grup wsparcia i grup samopomocowych • niewystarczająca ilość propozycji spędzania czasu wolnego dla młodzieży zagrożonej demoralizacją.

Pomocy Społecznej na współpracę ze środowiskiem lokalnym, • prężnie działający Punkt Interwencji Kryzysowej przy Ośrodku Pomocy Społecznej	
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
• pozyskanie kandydatów do pełnienia roli rodziny wspierającej, • możliwość pozyskania środków na pomoc rodzinie i dziecku ze środków unijnych • możliwość stosowania działań i realizacji projektów zapobiegających wykluczeniu społecznemu osób i rodzin • tworzenie nowych form pracy z rodziną, w tym usług psychologa i prawnika.	• ubożenie społeczeństwa i osłabienie się funkcji opiekuńczej rodziny, • brak możliwości zaspokojenia uzasadnionych potrzeb mieszkaniowych rodzin, • niestabilny system prawny w zakresie wspierania rodziny i pomocy społecznej, • brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne. • brak perspektyw kształcenia adekwatnego do późniejszych możliwości zatrudnienia,

IV. Założenia programu

Program Wspierania Rodziny dla Gminy Głuszyca na lata 2022 – 2024 jest kontynuacją Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Głuszyca na lata 2019 - 2021 uchwalonego Uchwałą Rady Miasta Nr III 28/2018, z dnia 19.12.2018 roku. Podstawowym założeniem programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie jej pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do utrzymania dziecka w jego naturalnym środowisku, a więc w rodzinie.

Zasadą nadrzędną Programu jest ścisła współpraca podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin, co gwarantuje skuteczność podejmowanych działań. Zakłada się, że skuteczność działań w zakresie przeciwdziałania dysfunkcji rodziny będzie osiągana w szczególności poprzez wczesne podejmowanie działań profilaktycznych przed wystąpieniem problemu oraz pracę z dziećmi oraz ich rodzicami w ich środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym.

Program ten kładzie nacisk na potrzebę wspierania rodzin, które m.in. przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz pomocy w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo-

wychowawczych, jak również ubóstwa bądź zagrożenia umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz rodzin, którym zostały odebrane albo ograniczone prawa rodzicielskie.

IV.1. Pomoc Społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one wstanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Istotnym elementem wspierania rodziny jest udzielanie oraz zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno – bytowej.

IV.2. Asystent rodziny

Asystent rodziny, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej to specjalista, który przydzielany jest rodzinie, gdy ta napotyka trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Do jej zadań należy:

1. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
2. opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
3. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
4. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
5. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
6. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
7. wspieranie aktywności społecznej rodzin;
8. motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
9. udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
10. motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
11. udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
12. podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
13. prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
14. prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
15. dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;

16. monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
17. sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
18. współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
19. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Głównym celem asystentury rodzinnej jest podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Efektem powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, która pozwoli im być samodzielnym oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Efekt ten jest możliwy do osiągnięcia, przy współudziale rodziny na każdym etapie metodycznego działania: od oceny wstępnej, przez układanie planu pracy i jego realizację po ocenę końcową, dostosowanie pracy do możliwości i kontekstu życia rodziny oraz poprzez małe kroki. Asystent pracując z rodzinami podejmuje wiele różnorodnych działań. Wśród nich można wyróżnić: pomoc w dotarciu do świadczących pomoc specjalistyczną w formie konsultacji, poradnictwa, mediacji lub terapii, utrzymywanie stałego kontaktu z klientem, towarzyszenie mu w codziennym funkcjonowaniu. Ponadto, udzielanie wsparcia w sytuacjach tego wymagających oraz interweniowania, gdy zagrożone jest życie lub zdrowie konkretnej osoby lub jej rodziny.

Równocześnie asystent rodziny powinien współpracować z wieloma instytucjami zaangażowanymi w sprawy rodzin, w tym z pracownikami socjalnymi, Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu, placówkami oświatowymi czy sądami - poprzez kuratorów zawodowych i społecznych. Zatem aktywność asystenta rodziny można podzielić na dwa obszary zadaniowe. Pierwszym jest bezpośredni kontakt z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w innym miejscu wskazanym przez rodzinę (jej członków). Drugim natomiast jest szeroko zakrojona współpraca asystenta z osobami i instytucjami zaangażowanymi w sprawy rodziny.

IV.3. Piecza zastępcza

W przypadkach, gdy rodzina nie radzi sobie ze sprawowaniem funkcji opiekuńczo – wychowawczych wobec dzieci - co może oceniać tylko sąd opiekuńczy - zostają one umieszczone w pieczy zastępczej. Rodzice zostają np. trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub prawa te zostają im ograniczone. Celem pieczy zastępczej jest zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i

kulturalno-rekreacyjnych, zapewnienie dziecku przygotowania do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami. Piecza zastępcza ma przede wszystkim zapewnić pracę z rodziną, mającą na celu umożliwienie powrotu dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym

IV.4. Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Działania wspierające wobec rodzin przeżywających trudności – rodzin dotkniętych przemocą bądź zagrożonym wystąpieniem przemocy podejmuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Głuszycy oraz powoływane przez niego grupy robocze, bezpośrednio pracujące z rodzinami.

Zespół Interdyscyplinarny tworzą przedstawiciele różnych jednostek, którzy współpracują ze sobą w sposób skoordynowany, w celu skutecznego reagowania na informacje o przemocy w rodzinie. Są to przedstawiciele m.in. Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zakładu Placówek Oświatowych, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Służby Zdrowia, Sądu Rejonowego oraz organizacji pozarządowych. Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy integrowanie i koordynowanie działań różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwłaszcza poprzez: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym oraz inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

IV.5. Opieka nad małym dzieckiem

"Dziecko" w polityce społecznej traktowane jest w sposób szczególny. Działalność na rzecz dzieci skupia się przede wszystkim na ochronie ich praw oraz wyrównaniu szans życiowych poprzez ułatwienie dostępu między innymi do oświaty, wypoczynku oraz ochrony w obliczu różnych zagrożeń życiowych. Na terenie Gminy Głuszyca funkcjonuje Gminny Żłobek, który zapewnia opiekę 45 dzieciom.

IV.6. Placówki oświatowe.

Na terenie Gminy Głuszyca funkcjonuje jedno przedszkole publiczne. Edukacja szkolna dzieci i młodzieży na terenie Gminy Głuszyca odbywa się w dwóch szkołach podstawowych. Szkoły wyposażają swych uczniów w wiedzę nie tylko w ramach zajęć edukacyjnych, lecz również podczas zajęć organizowanych w ramach kół pozalekcyjnych, umożliwiających rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży. Szkoły zapewniają pomoc pedagogiczną i psychologiczną, organizują opiekę nad uczniami niepełnosprawnymi, uczęszczającymi do szkoły, kierują do zespołów dydaktyczno wyrównawczych i na zajęcia korekcyjno - kompensacyjne. Realizują cele wychowawcze na wszystkich organizowanych przez szkoły zajęciach przez nauczycieli, wychowawców, bibliotekarzy, wychowawców świetlic czy pracowników niepedagogicznych, w ścisłej współpracy z rodzicami.

IV.7. Inne formy wsparcia rodziny w latach 2022-2024

Uzupełnieniem polityki socjalnej Gminy Głuszyca są świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze oraz fundusz alimentacyjny, które finansowane są w całości z budżetu państwa. Te świadczenia są udzielane na okresy zasiłkowe, uzależnione od kryterium dochodowego.

W ogólno rozumianych świadczeniach rodzinnych występują dodatki skierowane do różnych grup osób potrzebujących wsparcia : zasiłek rodzinny, dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt urodzenia dziecka, dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. samotnego wychowywania dziecka, dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego, dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. podjęcie poprzez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, świadczenia rodzicielskie, specjalny zasiłek opiekuńczy, jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka, zasiłek dla opiekuna, świadczenia wychowawcze 500+, fundusz alimentacyjny, Dobry Start, Za życiem. Wydawane są Karty Dużej Rodziny.

IV.8. Poradnictwo specjalistyczne.

Gmina Głuszyca zapewnia pomoc w postaci specjalistycznego poradnictwa. W ramach działalności Punktu Interwencji Kryzysowej funkcjonującego przy Ośrodku Pomocy Społecznej udzielane jest poradnictwo specjalistyczne w zakresie uzależnień oraz poradnictwo poprzez działania edukacyjne służące wzmacnianiu alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

V. Adresaci programu

Gminny Program Wspierania Rodziny adresowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie Gminy Głuszyca zwłaszcza rodzin dysfunkcyjnych oraz doświadczających problemów opiekuńczo-wychowawczych z problemem ubóstwa. Rodzin, które na skutek różnych sytuacji życiowych, znalazły się w sytuacjach wymagających udzielania pomocy przez palcówki oraz instytucje, prowadzące działania na rzecz wspierania rodziny.

Program ten kierowany jest w szczególności:

- dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi i chorymi przewlekle - dla rodzin wielodzietnych,
- dla rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą,
- dla rodzin niepełnych,
- rodzin z osobami starszymi, zależnymi wymagającymi pomocy osoby drugiej.

Program przewiduje pracę z rodziną oraz wszelkiego rodzaju formy pomocy mające na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny.

VI. Cele programu

CEL GŁÓWNY:

Stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Gminie Głuszyca.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin

Zadania:

- Stałe diagnozowanie i monitoring warunków życia rodzin.
- Zapewnienie bezpieczeństwa materialno - bytowego rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej której nie są w stanie pokonać wykorzystując własne możliwości.
- Objęcie pomocą dzieci w szczególności w formie dożywiania, zaopatrzenia w podręczniki szkolne, organizowanie wypoczynku w okresie wolnym od nauki, umożliwianie korzystania z organizowanych form spędzania czasu wolnego.
- Praca z rodziną poprzez prowadzenie pracy socjalnej przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Głuszycy.
- Zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych rodzinom tego wymagającym.
- Zapewnienie rodzinom specjalistycznego poradnictwa i wsparcia.
- Podejmowanie działań w zakresie aktywności społeczno – zawodowej rodzin zagrożonych

wykluczeniem społecznym celem umożliwienia podjęcia zatrudnienia.

Realizatorzy: OPS, PUP, Rada Miejska, Urząd Miejski, placówki oświatowe, CK MBP

2. Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny

Zadania:

- Systematyczne diagnozowanie warunków życia rodzin, ich potrzeb i oczekiwań oraz udzielanie im stosownej pomocy.
- Rozwijanie systemu wsparcia i specjalistycznego poradnictwa dla rodzin, w tym psychologicznego i prawnego.
- Wspieranie i propagowanie różnych form aktywności społecznej działającej na rzecz wspomagania rodzin oraz umacniania w nich więzi rodzinnych.
- Promowanie wartości rodzinnej poprzez organizowanie spotkań edukacyjnych mających na celu wymianę doświadczeń, uczenie i pogłębianie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, poprawianie relacji rodzic-dziecko.
- Prowadzenie kampanii medialnych (ulotki, plakaty, artykuły prasowe) na rzecz umacniania rodziny i przeciwdziałania powstawania dysfunkcji.
- Podejmowanie działań na rzecz powrotu do rodziny naturalnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
- Zapewnienie opieki nad dziećmi rodziców pracujących.
- Podejmowanie działań zapobiegających niedostosowaniu społecznemu dzieci.
- Współfinansowanie placówek wsparcia dziennego takich jak: świetlice dla dzieci.
- Realizacja na terenie gminy programów zdrowotnych.
- Udział Gminy w rządowych i innych programach wspierania rodzin.
- Podejmowanie działań przeciwdziałających przemocy w rodzinie i uzależnieniom.
- Rozwój i wykorzystywanie gminnej bazy sportowej w celach aktywności ruchowej i rekreacyjnej.

Realizatorzy: OPS, CK MBP, Urząd Miejski, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, placówki oświatowe

3. Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym

- **Zadania:**
- Wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów uzdolnionych.
- Wspieranie potrzeb edukacyjnych dzieci niepełnosprawnych poprzez stworzenie usług i ulg

wspierających ich proces edukacyjny.

- Wyrównywanie szans edukacyjnych przez pomoc materialną (stypendia, zasiłki, dofinansowanie do imprez szkolnych i wycieczek, udział w projektach)
- Wspieranie inicjatyw służących wszechstronnemu rozwojowi dzieci i młodzieży, w tym udział placówek oświatowych w projektach.
- Realizowanie przez szkołę programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży oraz programów edukacyjno - wychowawczych przeciwdziałających patologiom społecznym.
- Realizowanie programów prozdrowotnych.
- Udzielanie psychologicznego i pedagogicznego wsparcia uczniom znajdujących się w sytuacjach tego wymagających oraz ich rodzicom.
- Podejmowanie przez szkołę działań mających na celu kształtowanie właściwego zachowania nawyków i postaw życiowych.
- Podejmowanie przez szkołę współpracy z innymi podmiotami w zakresie rozwiązywania problemów uczniów z rodzin niedomagających.
- Prowadzenie świetlic szkolnych oraz organizowanie tam zajęć i pomocy dla uczniów.
- Organizowanie dodatkowych zajęć dydaktyczno - wychowawczych dla uczniów z trudnościami.
- Organizowanie poradnictwa i konsultacji dla rodziców ze specjalistami.
- Podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów społecznych poprzez prowadzenie w szkole programów profilaktycznych dotyczących uzależnień, agresji, radzenia sobie ze stresem.
- Inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.
- Podejmowanie działań mających na celu integrację dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Realizatorzy: OPS, placówki oświatowe, CK MBP, GKRPA, Urząd Miejski

4. Opieka nad dziećmi z rodzin niewydolnych wychowawczo

Zadania:

- Praca socjalna z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze, prowadzona przez pracownika socjalnego.
- Objęcie rodziny wsparciem asystenta w przypadku zagrożenia odebraniem dziecka do pieczy zastępczej lub umożliwienia powrotu dziecka do rodziny naturalnej.
- Podejmowanie działań w celu zapewnienia nadzoru kuratora nad nieletnimi pozbawionymi

dostatecznej opieki ze strony rodziców.

- Współdziałanie podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny celem przepływu informacji i podjęcie stosownych działań.
- Organizowanie wsparcia psychologicznego i pedagogicznego w szkole oraz w placówkach specjalistycznych dla dzieci z rodzin niewydolnych.
- Wspieranie działalności świetlic i organizowanie w nich pomocy i opieki dla dzieci w godzinach poza szkolnych.
- Prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie dotkniętej sytuacją kryzysową.
- Mobilizowanie rodziców do korzystania z programów korekcyjno – edukacyjno - terapeutycznych oraz specjalistycznej konsultacji.

Realizatorzy: OPS, placówki oświatowe, Urząd Miejski, GKRPA, Policja

5. Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży oraz zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy

Zadania:

- Realizacja programów dotyczących uzależnień, agresji, radzenia sobie ze stresem adresowanych do dzieci.
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie
- rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży.
- Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- Udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym oraz zjawiskiem przemocy.
- Organizowanie prelekcji w szkołach przez specjalistów zajmujących się rozwiązywaniem problemów w tym zakresie.
- Promocja pozytywnych wzorców zachowań poprzez organizowanie w szkole zajęć, imprez, spotkań ukierunkowanych na wspieranie i prawidłowy rozwój i postawę społeczną młodego człowieka.
- Monitorowanie zjawiska krzywdzenia dzieci i młodzieży.
- Promocja instytucji udzielających pomocy w przypadkach zaistnienia zjawiska przemocy.
- Współpraca wszystkich instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy.
- Wspieranie rozwoju i działania podmiotów udzielających wsparcia osobom i rodzinom

znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

Realizatorzy: OPS, Policja, placówki oświatowe, GKRPA, Rada Miejska, Zespół Interdyscyplinarny

Podmioty realizujące zadania w obszarze wspierania rodziny oraz inne partnerskie instytucji i organizacje wspomagające:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Głuszycy;
- Punkt Interwencji Kryzysowej w Głuszycy;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu;
- Urząd Miejski w Głuszycy;
- Komisariat Policji w Głuszycy;
- Zespół Interdyscyplinarny;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Sąd Rejonowy w Wałbrzychu;
- Kuratorzy Sądowi;
- Placówki służby zdrowia;
- Placówki oświatowe;
- Stowarzyszenia, fundacje;
- Pedagodzy szkolni, specjaliści i terapeuci.

VII. Oczekiwane rezultaty

- Podniesienie poziomu i rozwój profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku
- Poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych;
- Konsolidacja działań różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych i instytucji z terenu Gminy jak i spoza Gminy;
- Pozostawienie dzieci w miejscu zamieszkania bez konieczności umieszczania w pieczy zastępczej bądź placówkach opiekuńczych;
- Reintegracja rodziny naturalnej poprzez powrót dziecka na łono rodziny naturalnej.

IX. Postanowienia końcowe

- Realizacja Programu będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.
- Sprawozdania z wykonania zadań określonych programem przedstawia się zgodnie z art. 179 ust. 1 z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zmianami) do dnia 31 marca każdego roku wraz z przedstawionymi potrzebami odpowiednio radzie gminy.
- Program będzie podlegał ewaluacji rocznej. Celem ewaluacji będzie ocena efektywności programu poprzez gromadzenie, analizę i interpretację danych. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność prowadzonych działań.
- Za koordynację Programu odpowiedzialny jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Głuszycy.
- Realizator programu sporządza sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny oraz przekazuje je właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zmianami.